

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2017-10-11

§ 145

KS 157/17

Svar på motion (M) om att starta en Fritidsbank i Mölnådal

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Motionen tillstyrks.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utarbeta förslag på hur en Fritidsbank kan förverkligas i Mölnådal vad avser samverkansparter, huvudmannaskap, organisation, placering och kostnader. Redogörelsen ska peka på möjliga samverkansformer med ideella organisationer och med social- och arbetsmarknadsförvaltningen. Återkoppling sker till kommunstyrelsen senast juni 2018.

Ärendet

Kajsa Hamnén (M), Ingvar Paulsson (M) och Johan Ahlsell (M) har lämnat en motion daterad 28 februari 2017 om att det inrättas en Fritidsbank i Mölnådal. Motionen är remitterad till stadsledningsförvaltningen för yttrande. Yttrandet har skrivits i dialog med kultur- och fritidsförvaltningen och social- och arbetsmarknadsförvaltningen. En Fritidsbank tar emot sport- och idrottsutrustning som skänks, och lånar sedan ut dem gratis till personer som behöver, men som inte har möjlighet, eller inte vill, köpa nytt. Fritidsbanken drivs i andra kommuner ofta i samverkan mellan kommun och till exempel föreningar och församlingar. Motionärerna föreslår att personer som inte har plats på ordinarie arbetsmarknaden kan få möjlighet att arbeta på Fritidsbanken. Konceptet har tydligt hållbarhetsfokus, både miljömässigt, socialt och ekonomiskt. Bedömningen är att det finns goda förutsättningar att i bred samverkan starta en Fritidsbank i Mölnådal.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut.

Ärendets behandling

Stadsledningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 25 september 2017.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2017-10-11

Förslag till beslut

Stadsledningsförvaltningens förslag till arbetsutskottet

Motionen tillstyrks.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utarbeta förslag på hur en Fritidsbank kan förverkligas i Mölnådal vad avser samverkansparter, huvudmannaskap, organisation, placering och kostnader. Redogörelsen ska peka på möjliga samverkansformer med ideella organisationer och med social- och arbetsmarknadsförvaltningen. Återkoppling sker till kommunstyrelsen senast juni 2018.

Beslutsgång

Ordförande frågar om stadsledningsförvaltningens förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Motion om att starta en Fritidsbank i Mölndal

I hem runt om i Mölndal finns det mängder av oanvänd sport- och fritidsutrustning. Samtidigt som det finns personer som behöver, men inte har egna grejer. Tanken är när man har urvuxna eller aldrig använda skidor, skridskor, tennisracket, judodräkt med mera kan man skänka dem till Fritidsbanken.

På Fritidsbanken tar personal hand om materialet kanske lagar och fixar till det. Arbetet på Fritidsbanken kan med hjälp av handledare lämpligen utföras av personer som inte har en plats på den ordinarie arbetsmarknaden.

När det inlämnade är genomgången och iordningställt kan stadens medborgare komma dit och låna under max 14 dagar sådant som de behöver.

Konceptet med Fritidsbank börjar sprida sig i Sverige, och ett stort antal idrottare och före detta idrottare står bakom konceptet.

Det finns många fördelar med en Fritidsbank:

- Gamla oanvända men funktionsdugliga saker kommer till användning
- Personer som inte har sysselsättning har möjlighet att få ett arbete
- Personer som vill pröva på en aktivitet kan testa innan man köper utrustning
- Föräldrar kan låna utrustning till sina barn när det exempelvis är skridskoutflykt med skolan

Härmed yrkar vi

- att det i Mölndal inrättas en Fritidsbank.

Mölndal 2017-02-28

Kajsa Hamnén (M)

Ingvar Paulsson (M)

Johan Ahlsell (M)

Hillevi Funck

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion om att starta en Fritidsbank i Mölnåls

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att fullmäktige tillstyrker motionen.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utarbeta förslag på hur en Fritidsbank kan förverkligas i Mölnåls vad avser samverkansparter, huvudmannaskap, organisation, placering och kostnader. Redogörelsen ska peka på möjliga samverkansformer med ideella organisationer och med social- och arbetsmarknadsförvaltningen. Återkoppling sker till kommunstyrelsen senast juni 2018.

Ärendet

Kajsa Hamnén (M), Ingvar Paulsson (M) och Johan Ahlsell (M) har lämnat en motion daterad 28 februari 2017 om att det inrättas en Fritidsbank i Mölnåls. Motionen är remitterad till stadsledningsförvaltningen för yttrande. Yttrandet har skrivits i dialog med kultur- och fritidsförvaltningen och social- och arbetsmarknadsförvaltningen. En Fritidsbank tar emot sport- och idrottsutrustning som skänks, och lånar sedan ut dem gratis till personer som behöver, men som inte har möjlighet, eller inte vill, köpa nytt. Fritidsbanken drivs i andra kommuner ofta i samverkan mellan kommun och till exempel föreningar och församlingar. Motionärerna föreslår att personer som inte har plats på ordinarie arbetsmarknaden kan få möjlighet att arbeta på Fritidsbanken. Konceptet har tydligt hållbarhetsfokus, både miljömässigt, socialt och ekonomiskt. Bedömningen är att det finns goda förutsättningar att i bred samverkan starta en Fritidsbank i Mölnåls.

Beredning

Dialog och avstämning har skett med kultur- och fritidsförvaltningen och social- och arbetsmarknadsförvaltningen. Kultur- och fritidsförvaltningen har sökt kunskap genom

- Studiebesök Fritidsbanken i Frölunda Torg, Göteborg
- Möte med Föreningen Fritidsbanken
- Samtal med samordnare för samhällsarbetet, kultur och fritidsförvaltningen, Mölnåls stad
- Information från tekniska förvaltningen, avdelning stadsmiljö, Mölnåls stad
- Rådgivning och dialog med lokalförsörjningen, Mölnåls stad

Konceptet

Fritidsbanken är ett bibliotek med sport- och fritidsprylar där alla, oavsett ålder, kan låna utrustning. Utgångspunkten är det är gratis att låna och inga deponerings- eller förseningsavgifter tas ut. Det huvudsakliga syftet är att uppmuntra spontanidrottande och ge alla möjlighet att prova på nya aktiviteter. Huvuddelen av materialet i banken är skänkt. Det innebär att Fritidsbanken tar emot fritidsutrustning som ligger oanvänd och som folk har tröttnat på. Den utrustning som skänks till Fritidsbanken ska gås igenom. Om något är trasigt repareras det. Sådant som inte går att laga lämnas vidare till återvinningen efter att eventuella reservdelar plockas bort.

2013 öppnades den första Fritidsbanken i Deje i Forshaga kommun, i ett samarbete mellan Forshaga kommun, Forshaga-Munkfors församling och projektet Ett Öppnare Värmland. Sedan dess har en rad olika kommuner startat Fritidsbanker, och idag finns ett 50-tal banker, bland annat i Göteborg (Västra Frölunda, Slottsskogen och Angered), Karlstad, Trollhättan, Gnosjö, Gislaved, Örnsköldsvik och Markaryd.

Fritidsbanken bygger på samverkan mellan flera olika lokala aktörer där kommunen är en viktig part. Vem/vilka som startar upp Fritidsbanken ser olika ut från kommun till kommun. Oftast är det en sammanslutning av intressenter som idrottsföreningar, kommunen, Svenska Kyrkan och andra organisationer. Fritidsbanken i Västra Frölunda drivs praktiskt av Fokusföreningen, som är en paraplyorganisation för olika idrottsföreningar och en kulturförening med verksamhet inriktad mot ungdomar. I en övergripande styrgrupp finns Fokusföreningen, två stadsdelsnämnder samt försäkringsbolaget Skandia.

På flera ställen fungerar Fritidsbanken också som en praktik- eller arbetsplats för personer som inte har en plats på arbetsmarknaden. På flera ställen är också volontärer engagerade och bidrar med ideella insatser.

Medlemskap i föreningen Fritidsbanken

Föreningen Fritidsbanken är en ideell organisation. Sedan hösten 2016 har Riksidrottsförbundet ett samarbete med Fritidsbanken för att utveckla verksamheten. Tillsammans hjälper man kommuner och organisationer som vill starta en fritidsbank. Kommunen eller den organisation som är huvudman för en fritidsbank kan vara medlem i föreningen Fritidsbanken. Förutsättningen för att vara med är att medlemmen betalar medlemsavgiften på 5 000 kr samt ställer upp på grundreglerna om att alla får låna utrustning utan kostnad samt att arbetet har fokus på hållbarhet och miljö. Som medlem får man tillgång till marknadsföringsmaterial som skyltar, profilkläder, roll-ups och flaggor, liksom tillgång till gemensam webbplats, information och idéutbyte i nätverket "Fritidsbanken".

Förutsättningar för en Fritidsbank i Mölnåls

Grundförutsättningar för en Fritidsbank finns i Mölnåls stad. Kultur- och fritidsförvaltningen (KFF) ser stora värden med en sådan verksamhet. Det finns sannolikt möjlighet att placera en Fritidsbank i någon av stadens idrottsanläggningar, men för att få ändamålsenliga lokaler med förråd och personalutrymmen krävs investeringar i form av ombyggnad. KFF föreslår att en central Fritidsbank i centrala Mölnåls kan kompletteras med enkla lokala förråd eller utlämningsställen till exempel vid näridrottsplatserna i bostadsområdena i Lindome, Kållerød, Åby och Bifrost. På så sätt får fler Mölnålsbor nära till Fritidsbanken. Samordnarna för samhällsarbetet i dessa bostadsområden kan bistå i den praktiska planeringen för detta.

Tekniska förvaltningen, avdelning stadsmiljö rapporterar att de kan stödja en Fritidsbank genom att samla in material via Återvinningscentralen. Man får redan idag en del sportprylar som i bästa fall hamnar på en loppis.

Svenska kyrkan, Fåssbergs församling ser konceptet som intressant, särskilt ur jämlikhets- och integrationsperspektiv. Sannolikt kommer många föreningar, särskilt idrottsföreningar att stödja verksamheten, speciellt ifall även klubbarna får låna utrustning i banken. Tänkbart är också att det finns Mölnålsbor som vill bidra med ideella insatser.

Det bör också finnas möjlighet att söka samverka med näringslivet, eftersom konceptet innebär ett tydligt bidrag till en hållbar utveckling. Möjlighet bör även finnas att ansöka om finansiering till exempel via fonder.

Bemanning

En Fritidsbank i Mölnåls måste ha en stabil organisation för att fungera bra. En erfaren arbetsledare bör anställas. Därutöver kan verksamheten ta emot personer som behöver till exempel praktik eller arbetsträning. SAF ser att verksamheten kan fungera bra som sådan praktik- och arbetsplats. Volontärinsatser är också en del av konceptet.

Huvudmannaskap

Huvudmannaskapet för en Fritidsbank i Mölnåls kan ligga hos kultur- och fritidsförvaltningen. En annan tänkbar möjlighet är att en eller flera föreningar eller idéburna organisationer står för huvudmannaskapet. Eventuellt kan IOP, Idéburet offentligt partnerskap tecknas mellan dessa och kommunen. Samtliga parter bidrar i sådana fall till verksamheten, med arbetstid, finansiering eller andra resurser.

Ekonomi

I samband med fortsatt utredning får kompletterande uppgifter om kostnader tas fram. Här ingår investerings- och driftkostnader för lokalanpassningar. Kostnaden för en tjänst som verksamhetsansvarig arbetsledare inklusive sociala avgifter, telefon och dator kan schablon-

Dnr KS 157/17

mässig bedömas till cirka 550 000 kr. Därtill kommer kostnad för verksamhetsmaterial och medlemskap i föreningen.

Social- och arbetsmarknadsförvaltningen (SAF) har generellt möjlighet att teckna avtal med Arbetsförmedlingen (AF) kring arbetsmarknadsinsatser. Under förutsättning att AF går in med finansiering kan en tjänst som verksamhetsansvarig finansieras den vägen. Det är dock ingen stabil finansiering på lång sikt, utan bör ses som en kortvarig lösning. Arbetsmarknadsinsatser kan också bidra med ersättning till personer som får praktik eller till exempel arbetsutbildning.

Kultur- och fritidsnämnden har ingen möjlighet att inom ram bidra till finansiering av Fritidsbanken. Beräkning av kostnader och förslag till finansiering behöver tas fram med utgångspunkt i den samverkan som kan bli aktuell mellan olika parter.

Bedömning

Bedömning är att det finns goda förutsättningar att starta en Fritidsbank i Mölnådal. Det krävs dock fördjupade kontakter och mera konkret dialog för att etablera samverkan med intresserade parter och utifrån det kunna utforma organisation och praktisk samverkan, samt upprätta budget. Ett sådant uppdrag bör lämnas till kultur- och fritidsförvaltningen.

En Fritidsbank bidrar till alla aspekter av hållbarhet. Den innebär ett smart återbruk av sport och fritidsutrustning och skapar förutsättningar för att fler barn- och ungdomar, men även vuxna får chans att prova på och hitta en fritidsaktivitet. Fritidsbanken främjar på så sätt fysisk aktivitet, sociala möten och integration, och kan även ge möjlighet till egen försörjning. Samtidigt har delningsekonomi fått mera fart, både i Sverige och i andra länder i Europa. Att hyra, dela eller låna saker istället för att själv äga dem blir allt mera populärt, i syfte att minska förbrukningen av resurser. Fritidsbanken utgör också ett exempel på samverkan mellan kommun och ideell sektor. Fritidsbanken möter mycket väl stadens vision om att nå en hållbar stad där alla får chansen, där vi växer och mår bra.

Expedieras till

Kultur- och fritidsnämnden
Social- och arbetsmarknadsnämnden
Stadsledningsförvaltningen, Samordning för hållbarhet

Carina Nordgren
förvaltningschef

Cecilia Rignell
tf enhetschef